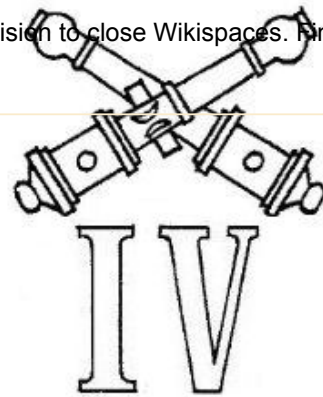

4de Regiment Legerartillerie (4LA)

4e Régiment d'Artillerie d'Armée (4RAA)

Overzicht op 10 mei 1940

Type	Regiment zware artillerie van de reserve	
Ontdubbeld van	14de Regiment Artillerie	
Onderdeel van	Staf, II Groep, III Groep: VIde Legerkorps I Groep: 6de Infanteriedivisie IVde Groep: IIde Legerkorps V Groep: 17de Infanteriedivisie VI Groep: 13de Infanteriedivisie	
Bevelhebber	Kolonel SBH René Laitat	
Standplaats	Staf, II Groep, III Groep: Versterkte Positie Namen	
Samenstelling	I Groep (Majoor A. Bigwood)	1ste batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Lt Lucien Lippert) 2de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Lt E. Piret) 3de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Cdt V. Loriaux)
	II Groep (Majoor A. Hardenne)	4de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Lt R. Maurus) 5de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Lt M. Foulon) 6de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Cdt Ferdinand von Meurers)
	III Groep (Commandant P. Lapiere)	7de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Cdt L. Baudry) 8ste batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Cdt J. De Codt) 9de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Cdt M. Druetz)
	IV Groep (Commandant E. Van Greveminge)	10de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Cdt P. Fobelets) 11de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Lt F. Nyst) 12de batterij 4 x Ob150L M17 Krupp houwitsers (Lt A. De Hollain)
	V Groep (Commandant S. Van Nyen)	13de batterij 4 x Ob6" M17 Vickers houwitsers (Cdt F. Ledewyn) 14de batterij 4 x Ob6" M17 Vickers houwitsers (Lt F. Langouche) 15de batterij 4 x Ob6" M17 Vickers houwitsers (Lt O. Tommelein)
	VI Groep (Commandant C. Letellier)	16de batterij 4 x Ob6" M17 Vickers houwitsers (Kapt E. de Vieg de Cumptich) 17de batterij 4 x Ob6" M17 Vickers houwitsers (Kapt C. Forcelle) 18de batterij 4 x Ob6" M17 Vickers houwitsers (Cdt J. Deweef)
	Stafbatterij (Luitenant E. Fremau)	

18-Daagse Veldtocht**Datum****Belangrijkste Gebeurtenissen**

Staf/4LA

Het 4de Regiment Legerartillerie (4LA) is een bijzonder groot artillerieregiment dat maar liefst 52 zware huwitsers uit de eerste wereldoorlog groepenaf. Het regiment is een reserve eenheid en werd pas in 1939 opgericht. Door het feit dat 4LA behoort tot de legerartillerie worden de groepen van 4LA in eerste prioriteit gedetacheerd naar de legerkorpsen van tweede reserve die zelf niet over een organiek artillerieregiment beschikken of in tweede prioriteit in vuurversterking gegeven van de korpsartillerie van de andere legerkorpsen. Hierdoor zullen de groepen van 4LA betrokken zijn bij verschillende gevechten tijdens de achttiendaagse veldtocht, maar het regiment als dusdanig is niet zichtbaar.

De groepen zijn op 09 mei ondergebracht bij verschillende commando's en zijn dan ook verspreid over het ganse land:

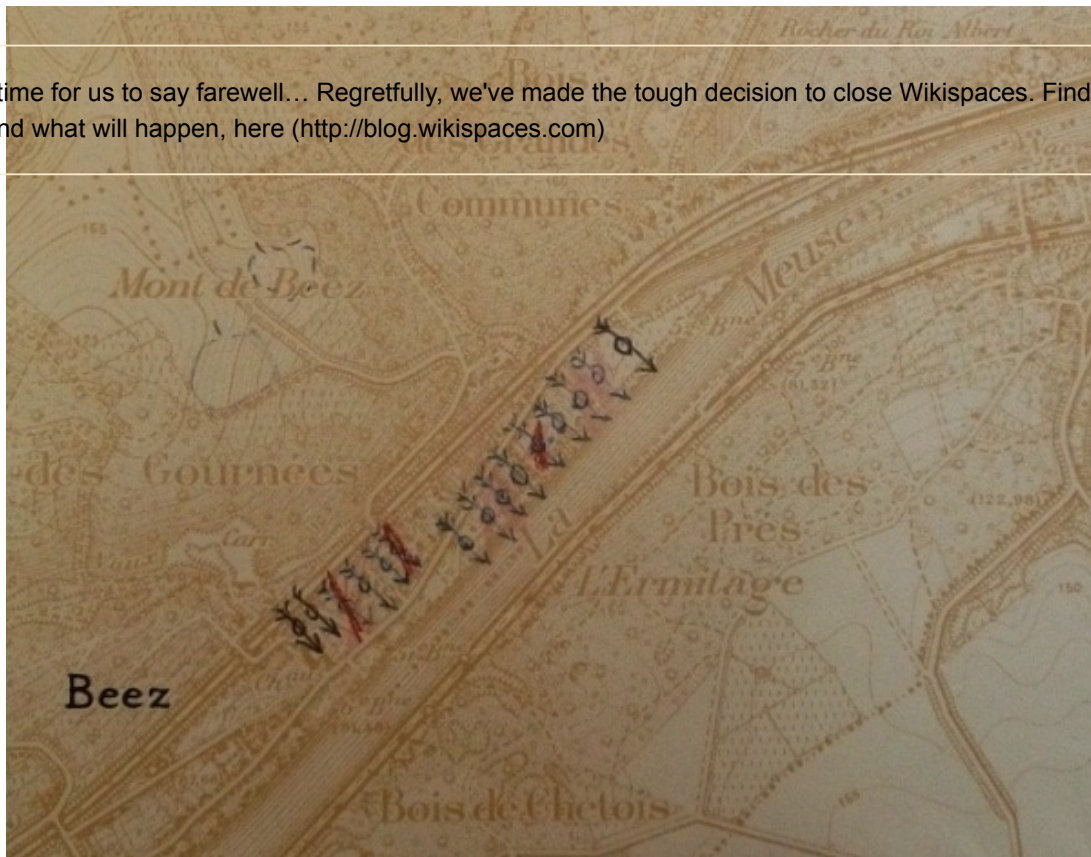
- De Staf, IIde en IIIde Groep staan onder het bevel van het VIIde Legerkorps te Namen. Kolonel Laitat is naast korpscommandant van 4LA ook commandant van het algemeen vuursteunelement van het VIIde Legerkorps. Dit omvat II/4LA, III/4LA, 10/II/5LA, twee batterijen 6" van het steunelement van de Versterkte Positie Namen (VPN) en de C75GP en C105 kanonnen van de herbewapende forten van de stad.
- De Iste Groep is gedetacheerd bij het [IIde Legerkorps](#) maar wordt door dit legerkorps in versterking gegeven van 6A de divisieartillerie van de [6de infanteriedivisie](#). I/4LA kantonneert in de Abdij van Averbode
- De IVde Groep is eveneens gedetacheerd bij het IIde Legerkorps
- De Vde Groep is gedetacheerd bij het Vde Legerkorps en ontvangt zijn orders van de artilleriecommandant van de [17de infanteriedivisie](#)
- De VIde Groep tenslotte is eveneens gedetacheerd bij het Vde Legerkorps maar wordt er toegewezen aan de [13de infanteriedivisie](#)

I/4LA

De Iste Groep van het 4LA is een van de weinige volledige gemotoriseerde eenheden van de zware artillerie en de enige volledig gemotoriseerde formatie binnen het regiment. Per kanon beschikt de eenheid over een trekker type Latil K.T.L.4 voor de vuurmond en twee vrachtwagens voor de bemanning en de munitie. Bij de overige groepen wordt alleen het kanon getrokken door een artillerietrekker, terwijl voor het overige transport een combinatie van paardenwagens en opgeëiste autobussen en vrachtwagens voorzien wordt. Alhoewel de Latil K.T.L.4 trekkers een snellere verplaatsing over de baan toelaten, belemmert de geringe alle-terrein capaciteit van deze voertuigen de opstellingsmogelijkheden van het geschut. De zware Ob105L huwitsers kunnen alleen bij droog weer op zachte bodem ontplooid worden en waar mogelijk worden ze op een houten platform geïnstalleerd om het geschut makkelijker te kunnen draaien. De groep is sinds oktober 1939 ondergebracht in de Abdij van Averbode. De manschappen zijn allen afkomstig van de klas 29 en klas 30 van het 14de Regiment Artillerie en verblijven in de stallen en bijgebouwen van de Abdij. De Latil K.T.L.4 trekkers worden tijdens de mobilisatie vaak uitgeleend aan het Kamp van Helchteren tijdens schietperiodes van de luchtdoelartillerie. Om dit ongemak op te vangen, heeft Majoor Bigwood vijf opgevorderde burgervrachtwagens laten voorzien van een gepaste trekhaak.

vrijdag
10
mei

❗ × It's time for us to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

Opstelling op 10 mei van de III/4LA nabij Beez aan de oevers van de Maas

Staf/4LA

De staf van Kolonel SBH Laitait werkt van uit de Rue Léanne 84 te Namen waar zijn staf intrek genomen heeft.

I/4LA

Op 10 mei meldt de groep dat de eerste twee batterijen vanaf 04u10 klaar tot vuren zijn. De verbinding met de schootsstellingen verloopt aanvankelijk per koerier. Slechts omstreeks 07u30 zijn de telefoonconnecties beschikbaar. De laatste batterij meldt even later ook klaar tot de actie te zijn. De rest van de dag wordt afgewacht. De luchtafweermitrailleurs worden getest.

II/4LA

De batterijen van de groep staan opgesteld nabij Wartet en heeft front gemaakt naar het zuidoosten. De voornaamste uitkijkposten van de voorwaartse waarnemers zijn geïnstalleerd te op de rotsen aan de Maas te Wartet en Marche-les-Dames. De eerste echelons bevinden zich de Gelbressée. De munitievoorraad is opgeslagen op veilige afstand te Saint-Gervais.

III/4LA

Het ravitailleringsechelon van deze groep bevindt zich te Temploux. De kanonnen staan opgesteld nabij het dorp Beez.

IV/4LA

De groep blijft op de eerste oorlogsdag op zijn stellingen nabij Tessengerlo.

V/4LA

De Vde groep staat opgesteld te Hoevenen ten noorden van de Antwerpse haven en levert vuursteun aan de 17de infanteriedivisie.

VI/4LA

Het geschut staat opgesteld rond Brasschaat en vormt een onderdeel van de algemene steungroepering van de 13de infanteriedivisie. De eerste twee batterijen staan op vooruitgeschoven stellingen. De derde batterij is opgesteld te Donk om de baan van Breda te kunnen bestrijken. De ravitailleringsechelons staan opgesteld in Hof De Bist te Ekeren. De manschappen wachten de ganse dag af. Buiten het lopen van patrouilles en het uitzetten van schildwachten worden allerlei bevelen van de groepscommandant uitgevoerd om de stellingen te verbeteren. Tijdens de avond komen de eerste troepen van het Franse 7de Leger op weg naar Nederland aan.

I/4LA

zaterdag
11
mei

De kanonniërs komen niet in actie en wachten af. Om 11u20 passeert Majoor De Creeft van het 6A. Hij komt Majoor Bigwood oppikken voor een vergadering op de staf van de 6de infanteriedivisie. Hier verneemt de groepscommandant het nieuws van de aanval op de 7de Infanteriedivisie te Vrascheven, Veldwezelt en Kanne. Het is niet tijd om te say farewell... Regretfully, we've made the difficult decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://big.wikispaces.com>)

en de razendsnelle namas van de vijand richting Haspengouw. De I/4LA dient zich klaar te maken voor de aftocht. Het vertrekorder wordt gegeven om 23u00. De groep moet zijn geschut naar Bertem overbrengen.

II/4LA

De

Een Ob150L vuurmond gefotografeerd in de eerste helft van de jaren '30

posities worden omstreeks 05u30 gemittraillerd door de Luftwaffe. Er is die dag ook luchtalarm: in de buurt zou een luchtlanding uitgevoerd zijn. Dit gerucht blijkt evenwel niet te kloppen. De groep ontvangt omstreeks 21u00 het bevel om te verhuizen naar nieuwe stellingen net ten noorden van Beez.

III/4LA

De groep wacht af op zijn stellingen.

IV/4LA

Tijdens de avond krijgt de groep het bevel om naar Duffel te vetrekken.

V/4LA

Blijft op zijn stellingen nabij Hoevenen.

VI/4LA

De manschappen krijgen te maken met de eerste Nederlandse militairen die over de grens weggevlucht zijn van het oorlogsgeweld. De Nederlanders worden ontwapend en overgebracht naar het Kasteel Rivierenhof aan de Turnhoutsebaan. De reserveofficieren van de groep ontvangen op de tweede oorlogsdag hun persoonlijk wapen met munitie. Te Antwerpen worden ook patronen afgehaald voor de luchtverdedigingsmitrailleurs.

zondag
12
mei

I/4LA

De
groep

❗ × It's time for us to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

1WM Jozef Verstraete van de 17de Batterij van het 4LA achterop een opgevorderde Saroléa motorfiets.

vertrekt via de baan van Veerle naar Westerlo. Vluchtende burgers en terugtrekkende militairen lopen er door elkaar en de groep kan bij dageraad nog maar net de noordrand van Westerlo bereiken. Het verkeer dunt gelukkig wat uit en de groep komt toe te Bertem rond 08u00. De kanonnen worden ontplooid terwijl het ravitailleringsechelon opgesteld wordt in het park van Tervuren. De groep neemt contact op met de I/10A en verneemt dat deze beide formaties het steunelement van het 5J zullen worden.

II/4LA

De nieuwe stellingen worden tijdens de ochtend ingericht.

III/4LA

De kanonnen openen de eerste keer het vuur. De wegen rond Sart-Bernard worden bestookt.

IV/4LA

De kanonnen bereiken Duffel in de vooravond. De stellingname wordt onmiddellijk gestart.

V/4LA

De groep blijft op zijn stellingen nabij Hoevenen.

maandag
13
mei

I/4LA

De 10de Infanteriedivisie zal echter weggetrokken worden van de K.W. Stelling rond Leuven na aankomst van de Britten. Een nieuwe verplaatsing dringt zich dan ook op. Omstreeks 16u00 vertrekt de groep naar Heide nabij Kampenhout om in steun van de 2de Infanteriedivisie geplaatst te worden. De bagagetros zal te Kampenhout ondergebracht worden. De stellingen worden nog tijdens de nacht bezet.

II/4LA

De groep wacht af.

III/4LA

De III/4LA komt opnieuw in actie van op zijn stellingen te Beez. De zone ten zuidoosten van Namen wordt onder vuur genomen.

IV/4LA

De stellingen te Duffel blijven bemand.

VI/4LA

De munitievoorziening wordt op gang gebracht. De batterijen worden bevoorrad. Er wordt één vuureenheid munitie voor de groep afgehaaid bij de [Werkplaatsen voor Fabricatie van Munitie](#) in het Fort van Zwijndrecht.

dinsdag
14
mei

IV/4LA
It's time for us to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)
De groep bevindt zich op nieuwe stellingen te Heide. Er wordt de ganse nacht afgewacht. Om 19u30 krijgt de munitiecolonne de opdracht om een bijkomende vuureenheid op de stellingen af te leveren. De munitie wordt dan ook overgebracht van Kampenhout naar Heide.

II/4LA

De groep opent het vuur vanaf 01u00. Er worden doelen bestookt rond Hingeon en Bellaire.

III/4LA

De III/4LA komt opnieuw in actie van op zijn stellingen te Beez. De zone ten zuidoosten van Namen wordt onder vuur genomen.

IV/4LA

De groep blijft te Duffel.

V/4LA

De groep blijft op zijn stellingen nabij Hoevenen.

woensdag
15
mei

Staf/4LA

Bij de ontruiming van de Versterkte Positie Namen (VPN) wordt het algemeen steunelement van het VIIde legerkorps ontbonden. Kolonel Laitat dient de II/4LA, III/4LA en de beide 6" batterijen van de VPN uit de positie weg te halen en naar kantonnementen te sturen te Liberchies, Viesville en Obaix-Buzet.

I/4LA

Kolonel baron Terlinden, artilleriecommandant van de 2de Infanteriedivisie, inspecteert de stellingen van de groep. Er zijn tot dan toe nog geen vuuropdrachten uitgevoerd. Om 20u15 gaat de eerste batterij over tot het inschieten van de stukken. Hierbij zal de kerktoeren van Keerbergen als referentiepunt dienen. De kerktoeren wordt echter door een fout met de richtinstrumenten per ongeluk getroffen. De stukken komen een uur later voor de eerste keer echt in actie wanneer een verstoringsvuur van tien obussen uitgevoerd wordt op de linies voor Kampenhout.

II/4LA

Het geschut bestookt meermaals de baan van Hannuit naar Namen. Omstreeks 09u30 worden de stellingen verlaten en trekt de groep zich terug via Rhisnes en Temploux naar Boignée. De colonnes komen hier aan omstreeks 18u00 en krijgen even rust. Tijdens de avond krijgt de groep te horen dat ze zich voor 08u00 's anderendaags ten westen van Wagnelée moet begeven en in Librechies nieuwe kantonnementen moet zoeken. De colonne met het paardengerei, waaronder alle kanonnen, zullen het tempo echter niet kunnen volgen en kunnen alleen lijdzaam toezien hoe de motorvoertuigen de tocht naar Vlaanderen zullen voortzetten.

III/4LA

De laatste vuuropdracht vertrekt omstreeks 01u00. Om 08u00 volgt het bevel om naar het westen terug te plooiën. De groep moet via Rhisnes, Namen en Wepion wegtrekken. De colonne vertrekt uit Beez omstreeks 12u30 en wordt vrijwel onmiddellijk in twee gesplitst: de autovoertuigen zullen voorop rijden terwijl het paardengerei met de kanonnen zo snel mogelijk zal volgen.

IV/4LA

De groep blijft te Duffel. De eerste vuuropdrachten worden uitgevoerd.

V/4LA

De groep blijft op zijn stellingen nabij Hoevenen.

VI/4LA

De kanonnen komen tijdens de eerste helft van de nacht van 15 op 16 mei een eerste keer in actie. Nadat de batterijen van waakrichting veranderd zijn, wordt om 23u00 het vuur geopend.

donderdag
16
mei

In samenspraak met de geallieerden wordt de K.W. Stelling opgegeven. In drie nachtelijke etappes zal het veldleger terugtrekken naar een nieuwe linie van Terneuzen over Gent tot Oudenaarde.

Staf/4LA

Kolonel Laitat krijgt het bevel om zich naar Horrues - Chaussée Notre Dame te begeven samen met de IIde en

IIIde groep. Om 19u30 volgt het bevel om te Eine nabij Oudenaarde te verzamelen met de gemotoriseerde elementen van het 4LA, de 6-duim batterijen van de VPN en het 3LA.

i **x** It's time for us to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

De eerste groep voert verschillende opdrachten uit tussen middernacht en 04u00. Bij de 3de batterij maakt een voortijdige ontploffing van een obus in een vuurmond drie gewonden. Omstreeks 17u40 krijgt de groep het bevel om zich klaar te maken voor de aftocht van de K.W. Stelling. Door een gebrek aan transportmiddelen moet de op 14 mei afgeleverde extra munitie op de stellingen achtergelaten worden. De colonnes vertrekken om 20u35. Om 21u30 verlaat Commandant Bigwood als laatste de stellingen.

II/4LA

De groep verlaat Liberchies en trekt verder naar het westen. De autocolonne en het paardengerei zijn nog steeds niet verenigd en kennen elkaars positie niet.

III/4LA

De groep trekt in twee afgezonderde detachementen verder: de autocolonne rijdt Viesville binnen om 02u00 en houdt hier halt. Het paardengerei bereikt het dorp om 09u30. De beide colonnes moeten vervolgens de herenboerderij te Liberchies vervoegen waar aangesloten moet worden bij de II/4LA. Bij aankomst te Liberchies blijkt II/4LA reeds vertrokken te zijn. De groep zoekt dan maar kantonnementen op voor de nacht te Silly. Onderweg raakt echter een detachement met onder meer Commandant Rosa en de Olt veerarts Deriveau afgezonderd van de hoofdcolonne nabij Seneffe, Dit detachement zal op eigen houtje via Quévaucamps naar Doornik verder trekken en wordt de volgende dag doorgestuurd naar het 6LA te Maldegem.

IV/4LA

De kanonnen komen in actie tussen 17u00 en 21u00. Tijdens de avond worden de stellingen verlaten. De colonne vertrekt naar Breendonk. De marsroute zal via Pallaart, Blauwenhoek, Sint-Katelijne-Waver, Mechelen, Battel en Tisselt lopen.

V/4LA

De groep blijft op zijn stellingen nabij Hoevenen. Tijdens de avond van 16 op 17 mei worden de kanonnen uit hun stellingen gehaald en vertrekt de groep naar het westen.

VI/4LA

De vuuropdrachten houden aan tot ongeveer 02u00. De groep ontvangt om 16u30 het bevel om zich naar Moerbeke te begeven. De stellingen worden opgebroken en om 20u30 kruisen de laatste elementen van de colonnes de Schelde via de autotunnel. De bestemming wordt gewijzigd naar Eeklo. Te Zwijndrecht wordt rond 22u00 een eerste halte ingelast.

vrijdag
17
mei

Staf/4LA

De staf, motorvoertuigen van de II/4LA en III/4LA, 3LA en de 6-duim batterijen van de VPN bereiken Eine. De formaties worden verdeeld over kantonnementen tussen Eine en Huise.

I/4LA

Commandant Bigwood komt aan te Lebbeke rondom 06u30 De staf van het VIde Legerkorps geeft de groep te opdracht om te Impe verdere instructies voor de terugtocht af te wachten. Die bevelen komen er echter niet en wanneer Bigwood zich na de middag realiseert dat het leger in volle aftocht is, laat hij zijn groep vertrekken naar de Westelijke oever van de Schelde. De colonne wordt naar Asper gestuurd.

Oude II/4LA - Detachement Hardenne

De gemotoriseerde colonne van II/4LA, met ondermeer de staf van Majoor Hardenne, komt aan in Doornik waar ze de nacht doorbrengen. Ze blijven er tevergeefs wachten op de kanonnen die vermoedelijk bij het doortrekken van de Franse linies een andere richting zijn opgestuurd.

Nieuwe II/4LA

De kanonnen van de IIde groep zijn niet verloren gegaan en hebben hun terugtocht alleen voortgezet tot Huise nabij Zingem, waar ze erin slagen terug contact op te nemen met het regiment. De IIIde Groep van 4LA wordt naar Zingem gestuurd om er een nieuwe volwaardige groep te vormen door aanhechting van de staf van de IIIde groep bij de IIde groep. Commandant Lapiere wordt de nieuwe groepscommandant.

III/4LA

De staf en de resterende manschappen gaan over naar de IIde groep. De IIIde groep wordt voorlopig op non-

actief gezet.

- !** ~~W/4LA~~ It's time for us to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

V/4LA

De groep trekt in twee nachtelijke etappes naar het Kanaal Gent-Terneuzen.

VI/4LA

De colonnes bereiken Breen donk rond 04u00 en houden hier een tweede keer halt. Om 04u00 wordt verder gereden. Vervolgens wordt te Stekene gerust. Na de middag volgt nog een grote halte te Zelzate. De groep bereikt Eeklo vanaf 18u15. De manschappen worden ingekwartierd in Lembeke en zullen niet in actie komen tot 19 mei.

zaterdag
18
mei

Staf/4LA

Met het oog op de verdediging van het Scheldefront tussen Gent en Oudenaarde wordt Kolonel Laitat vanaf 18 mei 40 opnieuw de commandant van de legerartillerie van het VIIe Legercorps (VII/CA). Hij richt zijn commandopost op anderhalve kilometer van Lozer in de Hoeve Wyckhuys.

I/4LA

De groep wacht af te Asper. Omstreeks 12u30 ontdekt Commandant Bigwood dat de staf van de 9de Infanteriedivisie zich in de buurt bevindt. De 9de divisie weet echter niet wat te doen met de I/4LA. Bigwood heeft nog steeds een verbindingsagent bij de staf van de 2de Infanteriedivisie, maar ook hier blijven de bevelen uit. Even voor 18u00 vertrekt de groepscommandant opnieuw op verkenning. Uiteindelijk belandt hij op de commandopost van het VIIde legerkorps waar hij een copie van de orders uitgeschreven door het Groot Hoofdkwartier voor de legerartillerie voor 19 mei kan bekomen. De commandant leert dat zijn groep bij dageraad in De Pinte moet staan. Bij zijn terugkomst te Asper omstreeks 21u00 ligt echter een schriftelijk bevel van het VIde Legerkorps klaar. Hierin staat vermeldt dat de groep in Melle dient te ontplooiën. Bigwood besluit het bevel van het Groot Hoofdkwartier te verkiezen, maar zal afwachten om zijn colonne de baan op te sturen.

Nieuwe II/4LA

De groep wordt ontplooid ten zuiden van Nazaret.

Detachement Hardenne

Majoor Hardenne trekt verder naar het westen en komt toe in Brandhoek tussen Poperinge en Ieper waar hij hoopt de batterijen met de kanonnen terug te vinden. Hierop vertrekt Majoor Hardenne naar het GHK dat zich toen al in Sint-Andries nabij Brugge bevond. Hij neemt er contact op met Kolonel SBH Tomme chef operaties van het commando van de artillerie. Wanneer deze verneemt dat het detachement zich in Brandhoek bevindt zonder kanonnen geeft hij Majoor Hardenne opdracht zich in verbinding te stellen met het VOC/Aie om zijn vertrek naar Frankrijk te regelen.

IV/4LA

Tijdens de nacht van 17 op 18 mei wordt verder getrokken naar Willebroek, Wolf, Lippelo, Baasrode en Grembergen. De manschappen houden rond 04u00 halt te Zele. Om 13u00 wordt verder gereden naar Zelzate via Lokeren, Keersmaker, Dorselaar en Zaffelare. Tijdens de etappe loopt een opdracht binnen van het Iste Legerkorps om door te rijden naar Drongen. De groep zal bij de 18de Infanteriedivisie aangehecht worden.

V/4LA

De VIde groep wordt opgesteld aan het Kanaal Gent-Terneuzen als onderdeel van het algemeen vuursteunelement van de 6de Infanteriedivisie.

VI/4LA

De groep rust uit. De motorcolonne ontvangt een nieuwe benzinevoorraad.

zondag
19
mei

Staf/4LA

4LA als legercorpsartillerie van VII/CA ontvangt de IV/2LA in vuurversterking. Deze groep heeft stellingen ingenomen tussen Eke en Nazareth.

I/4LA

Tijdens de nacht worden de bevelen eindelijk verduidelijkt: de groep zal te Sint-Denijs-Westrem ontplooiën nabij het kruispunt gevormd door de baan Gent-Deinze en Gent-Oudenaarde en zal hier vuursteun leveren voor de 1ste Divisie Ardeense Jagers. Het installatiepersoneel wordt uitgestuurd en de stellingname start rond het

middaguur.

- !** **Nieuwe II/4LA**
 We're sorry to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

Detachement Hardenne in Frankrijk

Teruggekomen in Brandhoek wordt het vertrek naar Frankrijk langs de weg voorbereid. Het detachement wordt overgeplaatst naar het Versterkings- en Opleidingscentrum van de Artillerie en vertrekt dezelfde dag nog naar Frankrijk om deze eenheid achterna te reizen. Het gemotoriseerde detachement bereikt die dag nog Saint-Omer.

IV/4LA

Samen met de I/17A wordt een steungroepering gevormd voor de 18de Infanteriedivisie. De kanonnen worden ontplooid nabij het Floraliënpaleis in het Gentse citadelpark. De groep zal tot 22 mei op deze stellingen blijven.

V/4LA

Commandant Van Neyen ontvangt het bevel om zich bij de 13de Infanteriedivisie te begeven. De groep moet om 15u00 aanwezig zijn in het dorp Kluizen voor nieuwe orders. De kanonnen worden in rechtstreekse steun geplaatst bij het 34Li.

VI/4LA

De 13de divisie heeft post gevat langsheen het Kanaal Gent-Terneuzen en de groep wordt opnieuw naar het front gestuurd. Lombeek wordt omstreeks 17u00 verlaten. De colonnes bereiken enkele uren later het dorp Bouchoute en wachten hier verdere bevelen af.

maandag
20
 mei

I/4LA

De groep werkt te Sint-Denijs-Westrem nog steeds aan zijn nieuwe stellingen. Er wordt een verbindingsgagent uitgestuurd per motorfiets om de komst van de 1ste Divisie Ardeense Jagers af te wachten.

Nieuwe II/4LA

De groep komt in actie bij de verdediging van de Bovenschelde en zal tot 21 mei op post blijven.

Detachement Hardenne in Frankrijk

Onderweg ontmoet het detachement Hardenne enkel stafvoertuigen van III/4LA met hierin Lt Genique en OLT veearts Deriveaux die vanuit Maldegem zuidwaarts werden gestuurd. Ze hechten ook een klein groepje militairen van de staf van de VIde Groep van 12A aan. Het detachement komt in de late namiddag aan te Abbeville en slaagt erin de Somme over te steken nabij Sainte-Valéry-sur-Somme net voor de Duitsers er aankomen.

IV/4LA

De groep is nog steeds ontplooid nabij het Floraliënpaleis in het Gentse citadelpark.

V/4LA

Het geschut staat opgesteld te Kluizen ten voordele van het 34Li.

VI/4LA

Nog steeds te Bouchoute, krijgen de batterijen om 03u00 het bevel om hun kanonnen te ontplooiën. Ook de ravillailleringschelonns worden in dit dorp opgesteld. Om 13u00 wordt een verkenningsploeg uitgestuurd naar Philippine om een nieuwe stelling te verkennen. Eén batterij vertrekt naar deze positie en opent van hieruit het vuur op Sluiskil.

dinsdag
21
 mei

I/4LA

Omstreeks 01u00 krijgt Commandant Bigwood van de I/4LA te horen dat hij zijn geschut dient te verplaatsen naar De Pinte. De I/4LA komt tijdens de ochtend aan in De Pinte en brengt daar opnieuw zijn stukken in stelling. De I/4LA vormt een tijdelijke groepering met de II/19A ten voordele van de 1ste Divisie Ardeense Jagers.

Nieuwe II/4LA

De groep komt in actie bij de verdediging van de Bovenschelde en zal tot 21 mei op post blijven.

III/4LA

De IIIde groep die zijn groepscommandant en staf heeft moeten zien vertrekken naar de IIde groep, komt nu onder het bevel te staan van Majoor Decoux van de Vestingsartillerie van Namen. De groep omvat nu in hoofdzaak manschappen van de oude 5de, 7de en 8ste batterijen. De kanonnen zullen ontplooid worden te Vaddenhoek, op ongeveer 600 meter ten zuiden van Wannegem-Lede. De groep wordt in steun geplaatst bij de

3de Infanteriedivisie.

- !** ~~W/4LA~~ It's time for us to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

V/4LA

De formatie wordt opnieuw aangehecht bij de divisiestaf van de 13de Infanteriedivisie als onderdeel van het algemeen steunelement. De kanonnen verhuizen naar nieuwe posities te Terven en ten westen van Ertvelde.

VI/4LA

De batterijen worden voorzien van munitie. De ravillaeringsvoertuigen halen nieuwe munitie op te Adinkerke en Houthulst.

woensdag
22
mei

Staf/4LA

Op de Conferentie van Ieper tussen de Belgen, Fransen en Britten is beslist dat het front achteruit moet. Het Belgische leger zal de aftocht naar de Leie aanvatten en rondom Gent worden de Belgische posities herschikt en wordt het Brugghoofd Gent opgegeven. De 16de en de 18de infanteriedivisies zullen de stad verdedigen. De 1ste infanteriedivisie zal de stad verlaten en naar de streek van Kortrijk verhuizen. De 2de en de 4de infanteriedivisie zullen het Brugghoofd Gent verlaten, terwijl ten zuiden van de stad de 1ste Divisie Ardeense Jagers en de 5de infanteriedivisie nog achter de Schelde moeten blijven tot de nacht van 23 op 24 mei en zich vervolgens ook achter de Leie moeten terugtrekken.

De staf van Kolonel Laitat verlaat Lozer rond 17u00 en begeeft zich naar Ginste. De commandopost wordt opnieuw geopend omstreeks 19u00.

I/4LA

Commandant Bigwood laat zich die dag vervangen door Luitenant Lippert omwille van hoge koorts. Bigwood kan de volgende dag zijn taak hervatten. De groep blijft ter plekke, maar de groepering met II/19A wordt nu geleid door de groepscommandant van deze laatste formatie. Het 1ste Legerkorps zal met zijn artillerie de 16de en 18de infanteriedivisies in Gent ondersteunen. Hiervoor beschikt het korpscommando over de II/14A, III/14A en VI/14A, net zoals de 1ste, IIIde, IVde, Vde en VIde groep van het 16A. Bovendien worden ook de IVde groep van het 3LA en de 1ste en de IVde groep van het 4LA aan deze artillerieformatie toegevoegd.

Nieuwe II/4LA

De stellingen te Nazaret worden verlaten vanaf 17u00. De groep wordt doorgestuurd naar Aarsele voor de komende strijd aan het Aflleidingskanaal van de Leie en komt hier aan omstreeks 22u00.

Detachement Hardenne in Frankrijk

Op 22 mei bereikt het detachement Conche (Eure), het verzamelpunt georganiseerd door de 7Div voor alle geïsoleerde elementen die erin geslaagd zijn de Somme over te steken. Het detachement dat nu is aangegroeid tot 150 man wordt aangehecht aan een batterij van [20A](#) in het kantonnement van Seez-Mesnil ten zuiden van Conche waar ze zullen verblijven tot 26 mei.

III/4LA

De batterijen zijn om 04u00 klaar tot vuren. Er wordt de ganse dag gewacht op de stellingen. Om 16u20 volgt het bevel om te verhuizen naar Kalberg, op een paar kilometer ten noordoosten van Oostrozebeke.

IV/4LA

De groep is nog steeds ontplooid nabij het Floraliënpaleis in het Gentse citadelpark. Tijdens de avond wordt de groep overgeplaatst naar de 16de Infanteriedivisie en de baan opgestuurd naar nieuwe stellingen te Maalte.

V/4LA

De groep is actief van op stellingen te Terven.

VI/4LA

Om 20u00 loopt het bevel binnen om de stellingen te verlaten en terug te trekken op Maldegem en Donk.

donderdag
23
mei

Staf/4LA

4LA ontvangt nu II/14A, III/14A, VI/14A en I/3A in vuurversterking. Rond 18u00 wordt de commandopost verhuisd naar Poelberg.

I/4LA

De groep komt in actie ten voordele van de verdediging van Gent. Net voor 10u00 komt een eerste vuuraanvraag aan bij de I/4LA. De groep plant onmiddellijk de vuuropdracht van vijftien schoten per batterij op het kanaal van de Erfsy straat te Meelebeke. Naar tien minuten later wordt dit bevel reeds geannuleerd. Worden de vuren verlegd naar de Duise kroepen die bij de scheepswerf De Roose op de Gaverse Steenweg opgedoken zijn. Een half uur later krijgen de Duitsers 60 granaten te verwerken. Net na 11u00 wordt hetzelfde doel nog drie keer onder vuur genomen. Verscheidene kruispunten op de Gaverse Steenweg worden gebombardeerd. Om 15u30 krijgt de scheepswerf er opnieuw van langs. Bij een Duits tegenbatterijvuur raakt Adjudant KROLT Gypens aan de arm gewond. Omstreeks 19u00 komt het bevel tot de aftocht. De groep vertrekt anderhalf uur later naar Poesele.

Nieuwe II/4LA

De groep werkt aan zijn nieuwe stellingen te Aarsele. Er wordt niet gevraagd.

III/4LA

Van op zijn nieuwe stellingen te Kalberg voert de groep meerdere opdrachten uit ten voordele van de 2de Divisie Ardeense Jagers.

IV/4LA

Het geschut staat opgesteld te Maalte. De 16de Infanteriedivisie trekt zich aan het eind van de dag terug uit Gent. De groep wordt naar Kanegem gestuurd.

V/4LA

Het Kanaal Gent-Terneuzen wordt geëvacueerd. De groep moet zich te Ursel bij het 13A voegen. De colonnes rijden weg van de kanaalzone om 22u30.

VI/4LA

De colonnes komen aan te Donk. Het ravillaieringsechelon wordt te Veldhoek opgesteld. De batterijen plannen vuuropdrachten op de omgeving van Balgerhoeke en de baan van Eeklo naar dit dorp.

vrijdag
24
mei

I/4LA

De groep komt aan te Poesele omstreeks 01u30 en rust de rest van de dag uit. Om 20u45 wordt de eenheid aangehecht bij de 5de Infanteriedivisie. Dit bevel wordt enkele uren later aangepast wanneer om 23u00 de opdracht binnenloopt om naar Roeselare te rijden en hier orders van het IVde Legerkorps af te wachten.

Nieuwe II/4LA

De kanonnen komen een eerste keer in actie en vuren op de wegen naar de brug van Deinze. De groep ontvangt zijn vuuropdrachten van de 2de Divisie Ardeense Jagers.

III/4LA

De groep blijft vuren van op zijn stellingen te Kalberg.

IV/4LA

De formatie wordt in steun geplaatst van de 10de Infanteriedivisie.

V/4LA

De colonne bereikt Ursel en neemt enkele vuurmonden van het 13A over. Vervolgens worden nieuwe stellingen te Ruddervoerde ingenomen.

VI/4LA

De vuurmonden worden herbevoorrad met munitie.

zaterdag
25
mei

Staf/4LA

De commandopost te Poelberg valt onder vijandelijk artillerievuur. Kapitein-commandant Van Aubel wordt gedood.

I/4LA

De colonne houdt halt op de baan van Ardoeie naar Roeselare terwijl Commandant Bigwood naar de staf van het IVde Legerkorps rijdt. Commandant Bigwood bereikt de staf van het IVde Legerkorps omstreeks 02u00 en verneemt dat hij samen met de II/17A in steun zal geplaatst worden van de 6de Infanteriedivisie. De kanonnen wordt opgesteld aan de Zuidwestrand van Izegem rond 03u40. Er wordt vrijwel onmiddellijk gevraagd. De kanonnen blijven op post tot 09u30 en worden vervolgens batterij per batterij verplaatst naar Oekene. Nieuwe stellingen tussen dit dorp en Rumbekke worden ingenomen. Omstreeks 16u40 zijn de laatste kanonnen op post.

De vuren worden hervat en de groep blijft in actie tot 22u20.

- !** **Nieuwe II/4LA**
 We're sorry to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

III/4LA

Na de Duitse doorbraak over de Leie dienen de kanonnen van front te veranderen om de omgeving tussen Ingelmunster en de monding van het Kanaal van Roeselare onder vuur te kunnen nemen.

IV/4LA

De groep levert het algemeen steunelement van de 10de Infanteriedivisie. De kanonnen worden op een viertal kilometer ten zuiden van Roeselare opgesteld. Er wordt de ganse dag lang gevraagd.

V/4LA

De groep staat te Ruddervoorde en zal niet meer in actie komen.

VI/4LA

Terwijl de kanonnen te Donk blijven staan, wordt het ravitailleringsechelon naar Burkel verhuisd.

zondag
26
mei

Staf/4LA

Kolonel Laitat blijft op post tot 19u30, sluit dan zijn commandopost en verplaatst zijn staf naar een huis nabij kilometerpaal 1 op de baan van Pittem naar Egem. Omstreeks 21u00 is de staf opnieuw operationeel. Laitat voert nu een groepering aan bestaande uit de III/2LA en IV/2LA.

I/4LA

De groep wordt vanaf 01u30 rechtstreeks aangehecht bij de 6de Infanteriedivisie, zonder van stelling te veranderen. De kanonnen blijven de ganse dag in actie. Wanneer rond 18u00 de laatste munitie verschoten wordt, krijgt de groep het bevel om naar het munitiedepot van Zedelgem te rijden. De posities worden vanaf 20u00 ontruimd.

Nieuwe II/4LA

De groep is in positie te Aarsele, maar de munitie voor de Ob150L kanonnen is uitgeput. De groep wordt naar het munitiedepot te Zedelgem gestuurd om zijn zware houwtisers om te ruilen voor lichte C75GP kanonnen waarvoor het leger nog wel voldoende munitie heeft.

Detachement Hardenne in Frankrijk

Het detachement wordt op de trein gezet richting Montpellier van waaruit ze doorgestuurd worden naar Limoux waar het [VCO/Aie](#) detachement Frankrijk zich bevindt. Ze worden aangehecht bij 6LA

III/4LA

Het geschut staat nog steeds te Kalberg, met front naar het zuiden. Om 16u00 begeeft de groep zich naar de westelijke oever van de Mandelbeek. Ook deze groep zit door zijn munitievoorraad heen. De groep trekt vanaf 20u00 verder richting Pittem.

IV/4LA

De groep blijft vuren tot uitputting van zijn munitievoorraad en wordt dan eveneens naar Zedelgem gezonden.

V/4LA

De groep staat te Ruddervoorde en zal niet meer in actie komen.

VI/4LA

De kanonnen beschieten onder meer de brug over het Afleidingskanaal van de Leie te Balgerhoeke en de toegangswegen naar deze oversteekplaats.

maandag
27
mei

I/4LA

Commandant Bigwood komt aan te Varsenare om 04u00 en ontmoet hier Luitenant-generaal Lepoivre, bevelhebber van de legerartillerie. Omwille van het grote tekort aan munitie voor de Ob150L M17 kanonnen wordt voorgesteld om de beide groepen met paardentractie uit te rusten met C75TR en C75GP kanonnen. De gemotoriseerde groep zal dan van zijn vrachtwagens gebruik maken om de munitiebevoorrading voor zijn rekening nemen.

Overdag wordt alsnog een lading van 300 obussen gevonden in het depot van Zedelgem. De eerste batterij zal

nu zijn Ob105L geschut behouden en krijgt deze munitie toegewezen. De twee overige batterijen dienen hun Ob105L geschut in te leveren en zullen het munitietransport van de nieuwe C75TR en C75GP kanonnen

! It's time for us to say farewell... Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

De 1ste batterij krijgt omstreeks 22u45 het bevel om zich opnieuw voorzien van obussen naar Handzame te begeven om hier nieuwe orders van het IVde Legerkorps te ontvangen. Het bevel wordt echter niet meer uitgevoerd.

Nieuwe II/4LA

De groep werkt te Zedelgem aan de overgave van zijn Ob150L kanonnen en de overname van het C75GP geschut. Aan het eind van de dag vertrekt de groep naar Diksmuide.

III/4LA

De groep wordt doorgestuurd naar Zedelgem.

V/4LA

De groep staat te Ruddervoorde en zal niet meer in actie komen.

VI/4LA

Om 12u15 krijgt de groep het bevel om de stellingen op te geven en naar Zwaan te trekken. De echelons, staf en schootsbatterijen blijven voorlopig samen. Om 19u00 wordt iedereen doorgestuurd naar Loppem.

I/4LA

De groep is bezig met het inladen van de nieuwe 75mm munitie te Zedelgem wanneer het nieuws van de capitulatie binnenloopt.

Nieuwe II/4LA

De colonne is onderweg naar Diksmuide en verneemt rond 10u00 het nieuws van de overgave. De manschappen worden verzameld te Leke en Koekelare.

III/4LA

De groep legt de wapens neer te Handzame.

IV/4LA

De manschappen bevinden zich nog steeds in het depot van Zedelgem.

V/4LA

De veldtocht van deze groep eindigt te Ruddervoorde.

VI/4LA

De groep is onderweg naar Loppem en krijgt om 06u00 tijdens de verplaatsing te horen dat de oorlog voorbij.

Register van Gesneuvelden

Onbekend	DERIE	Polydore	Brig Mil	27	08/06/1908	Namur	26/05	Aarsele	Of + 25/5?
Onbekend	DISTAVE	Armand, O.C.	Lt Res		19/02/1900	Marchin	26/05	Oostrozebeke	
Onbekend	DOUPAGNE	Albert, J.J.	Brig Mil	34	30/04/1914	Huy	25/05	Tielt	Verbrand op hoeve D'Huyvettere
5/II	FOULON	Marcel, E.G.	Lt Res		19/06/1905	Verviers	16/05	Anderlues	
Staf/III	SMET	René, I.	Sdt Mil	39	12/03/1920	Kruikebeke	26/05	Oostrozebeke	
Staf	VAN AUBEL	Joseph, M.	Cdt		21/11/1896	Liège	25/05	Tielt	Gedood in artilleriebeschieting
Onbekend	WELTER	Olivier, G.J.	Sdt Mil	31	15/11/1911	Liège	25/05	Tielt	Verbrand op hoeve D'Huyvettere
6/II	WILLE	Tryphon, J.	Sdt Mil	30	27/06/1910	Beernem	27/05	Aarsele	

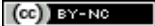
Bovenstaande lijst werd opgemaakt aan de hand van het bestand der gesneuvelden van de Achttiendaagse Veldtocht van het Centrum voor Historische Documentatie van Defensie, aangevuld met zorgvuldig getoetste gegevens uit personeelsdossiers van de Sectie Administratieve Expertise - Ondersectie Notariaat van Defensie, het steekkaartenbestand van het IV-NIOOO en enkele overliddensakten op bel-memorial.org. Meer

informatie over het bestand der gesneuvelden vindt U op de pagina [Aanpak en Achtergrond](#). Geverifieerde aanvullingen en correcties bij deze lijst zijn van harte welkom op 18daagseveldtocht@gmail.com

Biografieën **Bronnen** **farewell...** Regretfully, we've made the tough decision to close Wikispaces. Find out why, and what will happen, here (<http://blog.wikispaces.com>)

1.	Dossier 4LA, Centrum voor Historische Documentatie, Evere
2.	Lothaire, R., 2013, L'artillerie lourde de campagne belge 1914-1918, Verviers: Editions du Patrimoine Militaire
3.	Fotoarchief van Jan Verstraete met foto's van 1WM Verstraete van 17/VI/4LA
4.	Fotoarchief van Bram Libotte - Foto Een Ob150L vuurmond gefotografeerd in de eerste helft van de jaren '30

Help · About · Pricing · Privacy · Terms · **Support** · **Upgrade**

Contributions to <https://18daagseveldtocht.wikispaces.com/> are licensed under a Creative Commons Attribution Non-Commercial 3.0 License.

Portions not contributed by visitors are Copyright 2018 Tangient LLC

TES: The largest network of teachers in the world

